

Abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

15 Juin 1928 No. 254

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحتی مجموعہ

ابونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]

تورکیا ایچون 2 بچق، خار ج ایچون
آبچق، اعلا کاغدلیسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول 865

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو 254 - 15 حزیران 1928

مارقسك فضله سعي نظريه سی

واختلاليله بتون وسائط استحصال سرمایه دارلرك الزدن
چيقه جق ، صاحب مشروعي اولان پروله تاريانك الله
كيره جكدرد. ضرورت حادثات، طبيعته كي قانون عمومي
بو تكاملي احضار ، بو نتیجه ي احداث ايد جكدرد .

نظريه سني ماركس، علمی دیديكي شو ايضاحاته استناد
ايتدير مكدرد: جمعيت بشريده « ثروت » مفهومى
وجوده كترين « قيمت » در. قيمت معلوم اولديني وجهله
ايكي درلودر: قيمت استعماليه، قيمت مبادله. جمعيت ومدنيت
ايدريله دجكه تقسيم اعمالده انكشاف وتوسع ايتمكدرد.
انسانلر بتون احتياجلرينه عائد مواد و اشيا ي بالذات
استحصال وتداركدن زياده بشقه لرينه عائد مواد و اشيا
استحصال ايدوب بونلري كندى احتياجاتنه عائد اموال و اشيا
ايله مبادله طريقى طوتمقدده اولديغندن قيمت مبادله يي حائز
اشيا، قيمت استعماليه يي حائز اشيايه نسبتله كوندن كونه
بك چوق مقدارده ساحه تداوله چيقيور. هر كس استحصال
ايتديكي مالى، يعنى مبادله قيمتى حائز اشيا يي « پاره »
دينلن بشقه بر عنصر اقتصادى ايله مبادله ايتك صورتيله
احتياجاتى استيفا ايدويور. شو حالده قيمت نقطه نظرندن
مبادله يه تابع مواد و اشيا؛ تيلر ايتمش، ماده حالى آلمش
مسايدن بشقه برشى ده كيلدر. يعنى « قيمت » ك ماده
مكونه سى « سى » در. ديمك اولويور كه « ثروت » ديجه
آرقه سندن در حال « سى » دينلن عنصر اقتصادى كليور.
بشقه بر عامل كله يور و كورولميور. بناء عليه « ثروت »،
« سى » ك، يعنى ايشيجينك، عمله نك در .

« قيمت » ك مقياسى نه در؟ ماركسه كوره بو، « زمان
سى » در. ينه ماركسه كوره « عين زمان ظرفنده عين
سى، عين قيمتى توليد ايدر ». « سى » ك واحد قياسى ده
مدت دواى در كه بونى « چاليشمه كوني » و يا خود « چاليشمه
ساعتى » ايله ده تعيين وتقدير ايد بيليرز. « بر ماده نك
قيمتى تعيين ايدن زمان سى، او ماده نك استحصالنه جمعيت
مقتضى اولان زماندر. يعنى بر حال خصوصيده مقتضى
اولان زمان دكل، احوال عموميه شامل وسطى

حال حاضرده سوسياليزم دينلنجه اول امرده خاطره
(قارل ماركس) كلير. اشتراكيه عالمنده اونك بونفوذ
وشهرتى، (سرمايه) نامنده كي اثر معروفك علمى بر
اساسه مستند اولديني فكرندن منبعثدر. (ماركس) ك
نظريه سنده كي ادعا خلاصه الحلاصه شودر :

ثروتى استحصال ايدن سى در، عمله در. بناء عليه
ثروت ده سعيك، يعنى عمله نك اولمق لازم كلير. حالبوكه
جمعيت حاضرده آره يه سرمايه دار ناميله طفيلي بر شخصيت
كيريور. عمله يي اسارتى آلتنه آلوب چاليشديريور، محصول
مسايسندن اوكا آنجق كنديني وعائله سنى كچينديره جك
قدر برشى براقق صورتيله عمله نك فضله مساعيسندن
متولد بتون حاصلاتى كندى نفسنه حصر ايدويور .
بو، بر حقسز اقدر. حقسزلق جمعيت حاضرده نك قورولوشندن
منبعث بولونويور . چونكه جمعيت سرمايه دارلق اساسه
مستنددر . دره بلكي استخلاف ايتمش اولان بو جمعيت
سرمايه سنى فتح واستيلا، اسارت، كلهسا وخسته خانه لره
دره بكره عائد اموال و املاك يا غمما سى، مستملكه اصولى...
الح كهي هپ غصب وسرقت اساسه دايدانان منشالردن
طوپلادقدن صكره عمله يي استثماره باشلامش، ايشيجي ي
هر كون براز داها فضله چاليشديره رق، اونك قادينلرينى
و چو جقاريني ده ايشيجيك حياتنه سوق ايدر ك هم بشريتك
بوختسز طبقه سنى هر كون برازدها سفيلى بر حياته محكوم
ايتمكدده وهم اورته ده كي سفالت نسبتنده سرمايه سنى كوندن
كونه تزويد ايتمكدرد . دره بلكك اصولى ناصلى دوام
ايدمه مش ايسه سرمايه دارلق اصولى ده اويله جه اندراسه
محكومدر. چونكه سرمايه لرك هر كونكي تزايدي حادثه سى
ياننده برده بونك تمر كزى حادثه سى مشهود اولويور ،
يعنى كوچوك سرمايه لرى بويوك سرمايه لر بلع ايدويور .
اورته ده يكيدن يكي يه پيدا اولان مهيكلى سرمايه لر انحصارى
وضعيتلر آليور. بناء عليه بواصولده تدريجاً كندى
كنديني ييوب كيره جك و كونك برنده (پروله تاريا)
دينلن سفيلى عمله كتله سنك مدھش بر ضربه عصيان

بو ، بدلی اوده نهمین سعی عیناً قرون وسطاده دره بکی حسابنه جریان ایدن « آنگاریه » دن بشقه برشی دکلدرد. سرمایه دارک ایشیجی به بدلی اوده مدیکی قدرت سعی ، Force du travail مقدار سعی ، ساعت سعی وسائط استحصالک مظهر اولدینی ترقی و تکمیل اعانه سیله براز دها تزاید ایدر . بوصورتله درکه سرمایه دار حال حاضرده یالکز ، چالیشاینه جک قدرت واستطاعتده اولان کنج و دینج عملیهی چالیشیدیرمایور ، عین زمانده قادینلری و چو جقاری ده ایشیجیلک حیانه سوق ایدیور . ما کنه لر علی الخصوص هر کون براز دها تکمیل ایتدجه انسان قوتنک کرک کیفیتندن ، کرک کھیتندن بر مقدار دها تصرف و اقتصاد وجوده کتیر-

مکده اولدیندن آنحق کنج و دینج عمله نک یابه سیله جکی ایشلری ، قادینلره و چو جوقلره ده باید ر مق امکانی حاصل اولدقدن باشقه بالذات عمله مقدارندن ده تصرف و اقتصاد ممکن اوله ییلور . نتیجه ده چالیشان وایش بولان عمله دن باشقه برده چالیشایان

سماوی خمار

بشپوز بیللق برنشئه نك بشپوز بیللق خماري بم:
بو حمر تله ، بوما تله کیمسه بیلمز که یچیندر؛
یورومه نی ، سورومه نی بیلمه ن سمالی روم
برصاچه یله یره دوشمش یاره لی برکو کرچیندر.

1928 ع. م.

یعنی ایشسر قالان عمله دن مرکب بر احتیاج اردوسی تشکل ایدیور که بو اردونک وجودی ده عمله اجر تله رده کی تنزلی وجوده کتیریور . چونکه آج اردو سعی پیاسه سنه سوردیکی فضله عرض ایله سرمایه دارک طلبی استغابه سوق ایدیور . عمله نک بویوک فابریقه لرده تکاثف و تحشدی ، کیمیانک ، وسائط قلیله نک ترقیسی بوآره ده بالذات اسباب معیشتک ده اوجوز لامسی .. هپ عمله نک اسباب معیشتی استحصاله خادم «سعی ضروری» سنی تنقیص» سرمایه داره طاند « فضله سعی » ی تزید ایلور . بالفرض عمله وقتیه کندی ایچون آلتی ، سرمایه دار ایچون ده آلتی ساعت چالیشیورسه وسائط استحصال تکمیل ایتدجه کندیسی ایچون بش ، دوت اوچ ... الخ ساعت ، سرمایه دار حسابنه ایسه یدی ، سکیز ، طقوز .. الخ ساعت چالیشیور . کورولیور که سرمایه دارک قوت و قازانجی ، عمله نک ضعف

بر زماندر . بر زمان که وسط درجه ده مهارت و کثافت ایله و معین بر محیط اجتماعیده و شرائط عادیه داخلنده اجرا ایدیلن هر سعی ایچون ضروری در .

ایشته مارقس ، بو « یوم سعی » ی و یاخود « ساعت سعی » ی واحد قیمت اوله رق آلیر و مبادله دولایسیله تکون ایدن بتون مقایساتی بو واحد قیمت ارجاع ایدر و دیر که :

کونده اون ایکی ساعت چالیشان بر ایشیجی تصور ایدیکز . عمله بو اون ایکی ساعتک آلتی ساعتی ظرفنده کندی ایچون چالیشیر . یعنی بو آلتی ساعت ظرفنده وجودیکی کتیردیکی قیمت کندیسنک وعائله سنک ادامه

حیانه ضروری اولان اسباب معیشتی تشکیل ایدر که بوکا « سعی ضروری Travail nécessaire نامی ویریور-رم . بو آلتی ساعت ظرفنده عمله سعی نک بدلی سرمایه داردن آلیر . و بناء علیه بو سعی نک بدلی اوده ییور . ا کر ایشیجی حر و سربست اولسه یدی

بقیه زمانی یا استراحت و یاخود فکرینک انکشافه تخصیص ایده جکدی . فقط ایشیجی سربست دکلدرد . وسائط استحصال کندی النده اولمایوب سرمایه دار دینلن آدامک النده بولوندینی ایچون ایلک آلتی ساعتدن صکره دورمایور ، آلتی ساعت دها چالیشمقده دوم ایدیور . بو ایکنجی آلتی ساعت ظرفنده وجوده کتیردیکی قیمت ایسه فائض ، تمتع ، رانت کی اسملر آلهرق سرمایه داره کیدیور . بو ایکنجی آلتی ساعتک سعی ده مارقس « فضله سعی Surtravail نامی ویرر که ایشیجینک وجوده کتیردیکی فضله قیمت کندیسندن سرمایه دار حسابنه بوصورتله غضب ایدیور ، دیر . چونکه سرمایه دار بونک بدلی اوده میور ، ادعا سنده در . دیمک اولویور که مارقسه کوره عمله نک اون ایکی ساعتک مساعیسندن آلتیسنک بدلی اوده نیور ، بقیه آلتیسنک بدلی اوده نیور . ایشته

وسفالتی ایله مېسوطاً متناسب اوله رق یوروپور .
هیچ دکلسه چو جوقلرک وقادینلرک کونده معین
ساعتدن فضله چالیشدیرلما لری حقنده دولتک اجرت
مقاوله سنه مداخله سی ده، اورته ده کی استثمارک وحق سزلنگک
وجودینه بارز بر دلیلدر . بو مداخله عمله ایله سرمایه دار
آرهنده کی اختلافدن تولداید جه اختلافک مقدمه سی در .
اختلاف بویومکده در . وایریده ده زیاده بویویه جکدر .
وقوعی محقق اولان بو اختلاف اوزرینه پروله تاریا، تکمیل
وسائط استحصالی اله کچیره رک محصول مساعیسی تماماً
کنندینه مال ایده جکدر .

*

مارقسک بتون بوسلسله^{*} محاکماتی اداره ایدن مبدأ
حرکتی ، فردانیون [اندیوید و آلیستار] چوق ضعیف
بولورلر و - خلاصه الخلاصه - دیرلر که :
مارقس قیمتک ، ثروتک عامل مولدی اوله رق آنجق
« سعی » ی قبول ایدیور و بشقه هیچ برشی طامیق

ایسته میور . حالوکه ثروتک استحصاله سعی قدر « طبیعت »
ایله « سرمایه » ده اشتراک ایدر . دیگر طرفدن سعی
سعی ضروری وفضله سعی دیه تقسیم وعمله نک فضله
سعی سرمایه دارک غصب وسرقت ایتکده اولدیغنی
تشریح ایدر کن مارقس هر هانکی بر تشبثی اداره وادامه
خصوصنده - عمله نک سعیندن بشقه جه - لازم اولان
فکری و اخلاقی سعی ، سرمایه جمع ومحافظه سنه مقتضی
اولان مساعی بی کورمه عزلکدن کلیور . استحصال
ثروته سرمایه دار نصل فائضنک ، تمتعنک ، مساعیدنک
بدلی آلیور سه قانون طبیعی مستند اولان رقابت ساحه سنده
عمله ده سعینک اجرتی آلیور . سرمایه دارلنک کندی کندی
یوب کیره جکی مسئله سنه کلنجه : بوکده امکان یوقدر .
چونکه سرمایه بی تولید ایدن ، بالذات طبیعت حادثات در ،
قانون طبیعینک اوکنه کچله عز .

ن . ف

حفظ الصحة مباحثی

یوزک حفظ الصحة سی

صوئوق صو ، جلدی قورو اولانلر ده سیکیلرک
فعالرینی و بزلرک افرازاتی تنبیه ایدر .
معتدل غلیسرین بشره دو کونیلرینی آریتر ، افرازات
غدویه بی تنبیه و جلدی تقویه ایدر .
یاغلی ماده لر افرازاته یار دیم و فعل و تأثیرلرینی اکال
ایدر . بو صورته بشره بی قورو ماقدن ، « دارتر » لردن
و « قویه روز » دن محافظه ایدر .
قورو جلدلر : صیجاق صو ، آلقول و پودرالر ای
کلز . بونلر جلدی قورو تور و بوروشدورور . احتقان
ایله مترافق تفلساتی ، قویه روزلر و بوروشقلر حصوله کتیرر .
عین وجهله صابونلر دخی موضعی تفلسات ، و دارترلر
حصوله کتیرر .
قولا و کستانه رنگنده اولانلرک جلدلری ، اسمرلر

صاف و یا خفیف قار بوناتی صیجاق صو جلد
نه لاستیکیت ویریر ؛ دوران دمی تحریک ایدر و عضله لری
جانلاندیریر .
صابون یاغلی ماده لری آریتر ، افرازاتک مختلف
محصولاتی رفع ایده رک بزجکدرک آغز لری آچار .
قولونیا کچی نه سانس علاوه ایدلش آلقول ، صو
ایله صابونک تأثیرینی اکال ایدر ؛ نه تری قوتلندیریر ، جلد
مئات ویریر .
پودرا ایسه رطوبتی و یاغلی مص ایدر .
قورو جلدلر - جلدی قورو اولانلر ، صوئوق
صو ، یاغلی ماده لر و ممکن مرتبه یک آز صابون لازمدر .
بو جلدلر بعض دفعه (Laits virginaux) و معطر
سیرکه (vinaigre aromatique) ای کلیر .